

Mooi perspectief en sterke songs in een wat uitgesponnen verhaal over anti-slavernijstrijder Boni

★★★

Beeld Annemieke van der Togt
Bianca Bartels 28 november 2023, 11:51

Beter laat dan nooit. Honderdvijftig jaar na de daadwerkelijke afschaffing van de slavernij in Suriname toeren meerdere voorstellingen over het slavernijverleden door Nederland. Terecht. Het is belangrijk om verhalen te vertellen over de te vaak weggestopte geschiedenis.

Zaterdag ging *Boni* in première, een musical over de in vrijheid geboren Boni (ca. 1730–1793), de Surinaamse zoon van een gevluchte slaafgemaakte vrouw die verkracht was door haar eigenaar, en strijder tegen Nederlandse kolonisten die plantages aanviel en tot slaaf maakten bevrijdde.

De kracht van de voorstelling is de keuze om Boni (Urvin Monte) en zijn omgeving als sterke, strijdlustige personen neer te zetten en niet als slachtoffers. Nergens zien we vernederingen of folteringen van tot slaaf gemaakten op plantages – sterker: geen scène speelt op plantages. We zijn in de krochten van de jungle waar loweman (weggelopen slaaf gemaakten) wonen en we volgen de onophoudelijke strijd die zij tegen de onrechtvaardigheid voeren. Door de omkering van het geijkte plaatje – voor zover er al verhalen over slavernij zijn verteld – ligt het perspectief verfrissend anders.

Om voorrang vechten

Helaas heeft de bijna drie uur durende voorstellingen wel wat inzakmomenten. Het script (Lars Boom) verliest zich soms in details terwijl het einde juist wat abrupt komt. Maar doordat het verhaal voornamelijk met liedjes wordt verteld blijft de energie hoog – al hadden we ook wat songs kunnen missen. De composities van Norman van Geerke wisselen sterk qua stijl, soms zelfs binnen songs. Geerke mixt succesvol soul, hiphop, rap, R&B, spoken word en songs met meer pop- en jazzelementen. Stijlen die ook de hitmusical *Hamilton* groot maakten.

Sterk zijn ook verschillende zangsolo's, met name van Jeannine La Rose (Boni's moeder) en Susan Malaika Bailey (Ma Cato/priesteres): kippenvelmomenten waarbij slavernijleed en opstandingskracht in één persoon om voorrang vechten. De vraag rijst wel: waarom zijn naast zulke sterke nummers sommige arrangementen en achtergrondtracks nauwelijks meer dan saaie 'muzak'?

Er wordt goed gedanst in de energieke choreografieën van Roy Jonathans en het abstracte decor (Ruben Wijnstok) is prachtig eenvoudig, waarbij een cirkel zachte witte draden door de belichting verandert in gevangenistralies. Stanley Burlesons regie is dynamisch en vaak nogal vet. Maar hij zorgt naast alle strijdbaarheid ook voor lucht door de witte gouverneur De Friderici over de top ijdel en hebzuchtig te laten spelen. Mooi is ook de vele symboliek, zoals een terugkerend ritueel met lakens wanneer er in de strijd doden vallen, zonder dat er omslachtig met lichamen hoeft te worden gesleept.